

RIKSFÖRBUNDET
M SVERIGE

RAPPORT

**HASTIGHETSMÄTNINGAR
VID SKOLOR OCH
FÖRSKOLOR 2026**

Sammanfattning

Ideella krafter från 20 klubbar och avdelningar inom Riksförbundet M Sverige har under våren 2026 genomfört hastighetsmätningar utanför grundskolor och förskolor i 23 kommuner med geografisk spridning över hela Sverige. Resultatet visar att 35 procent av personbilsförarna körde snabbare än den skyltade hastighetsgränsen på 30 km/tim. Överträdelser förekom bland samtliga fordonsslag – personbilar, lätta och tunga lastbilar (39 procent körde för fort), bussar (21 procent körde för fort) och taxi (42 procent körde för fort).

Resultatet visar att hastighetsbegränsningen inte efterlevs i den utsträckning som krävs för att skapa en trygg skolmiljö. Eftersom barn har begränsad förmåga att bedöma hastighet och avstånd får även mindre hastighetsöverträdelser stor betydelse för risken att en olycka inträffar och för hur allvarliga konsekvenserna blir.

Bakgrund

Varje dag rör sig tusentals barn till och från skolan till fots, med cykel eller i bil. Skolmiljön är en av de mest känsliga trafikmiljöerna eftersom många barn vistas nära vägbanan samtidigt som trafikintensiteten är hög. År 2024 omkom 213 personer i vägtrafikolyckor i Sverige. Av dessa var 11 barn (under 18 år) och en analys av försäkringsbolaget Folksam visar att omkring 15 barn skadas i trafiken varje dag. Det motsvarar ungefär 5 500 barn per år som behöver vård efter trafikolyckor.

Trafikverket rekommenderar högst 30 km/tim där motorfordon blandas med gående och cyklister. Vid denna hastighet har föraren betydligt bättre möjligheter att upptäcka ett barn, reagera och stanna innan en olycka inträffar.

Skillnaden mellan 30 och 50 km/tim är stor. Trafikverket anger att stoppsträckan vid 30 km/tim är omkring 17 meter medan den vid 50 km/tim är ungefär 35 meter. Om ett barn plötsligt springer ut i vägen kan dessa extra meter vara avgörande. Överhastigheter är dessutom en av de viktigaste orsakerna till dödliga och allvarliga trafikolyckor. Trafikverket bedömer att omkring 50 människoliv skulle kunna räddas varje år om hastigheterna hölls bättre.

Syfte

Syftet med undersökningen är att kartlägga hur väl hastighetsgränsen på 30 km/tim följs utanför svenska grundskolor samt att uppmärksamma behovet av åtgärder för att förbättra trafiksäkerheten för barn.

Metod

Mätningarna genomfördes mellan den 15 maj och den 3 juni 2026 av ideellt arbetande från 20 klubbar och avdelningar inom Riksförbundet M Sverige. Undersökningen genomfördes i totalt 23 kommuner.

Klubb/Avdelning	Kommun
Dalarna	Falun
Eskilstuna och Strängnäs	Eskilstuna
Gävleborg	Nordanstig Hudiksvall
Halland	Falkenberg *
Jämtland	Östersund
Kalmar och Öland	Nybro Kalmar
Katrineholm, Flen och Vingåker	Vingåker
Kristinehamn	Kristinehamn
Kronoberg	Växjö
Norrbottnen	Kalix
Skaraborg	Skövde
Skåne Nordväst	Helsingborg
Skåne Sydväst	Kävlinge Malmö
Skåne Öst	Hässleholm
Stockholm	Huddinge
Sundsvall	Sundsvall
Uppsala	Uppsala
Västerbotten	Robertsfors
Västmanland	Västerås
Östergötland	Linköping

*Hastighetsbegränsningen var 40 km/tim

För att resultaten skulle bli jämförbara användes samma metod vid samtliga mätplatser.

Mätningarna genomfördes:

- utanför grundskolor, företrädesvis F–6-skolor samt några förskolor
- på vägar med hastighetsgränsen 30 km/tim
- på platser utan vägbulor eller andra permanenta fartdämpande åtgärder
- under ordinarie skoldag
- mellan klockan 07.30 och 08.30 då många barn anländer till skolan
- under minst 30 minuter per mätplats.

Minst två personer deltog vid varje mätning. En ansvarade för hastighetsmätningen medan den andra registrerade fordonstyp och uppmätt hastighet.

Hastigheten mättes med radarpestol av typen Bushnell Velocity Speed Gun. Instrumentet använder dopplerradar för att mäta ett fordon's hastighet genom att registrera förändringen i den reflekterade radiosignalen. Hastigheten visas direkt på instrumentets display. Mätningen sker manuellt och varje passerande fordon registreras individuellt.

Resultaten redovisas som uppmätt hastighet. Polisens hastighetskontroller använder särskilda rutiner där hänsyn tas till instrumentens mätosäkerhet innan en eventuell hastighetsöverträdelse bedöms. Denna undersökning syftar inte till att fastställa lagöverträdelser utan till att beskriva hur väl hastighetsgränsen följs i skolmiljö.

Resultat per fordonsslag

Fordonsslag	Antal	Antal >30 km/tim	Andel >30 km/tim	Högsta hastighet km/tim
Personbilar	6 463	2 267	35 %	77
Taxi	250	105	42 %	60
Buss	379	80	21 %	52
Lätt/tung Lastbil	296	116	39 %	53
Moped	137	83	61 %	60
A-traktor	31	6	19 %	41
MC	55	36	65 %	50
Övriga fordon*	48	20	42 %	52

*Exempelvis traktorer och arbetsfordon

Under mätperioden registrerades totalt 7 659 fordon. Personbilar utgjorde den klart största fordonsgruppen med 6 463 fordon, vilket motsvarar cirka 84 procent av den totala trafikmängden. Av personbilarna överskred 2 267 fordon hastighetsgränsen 30 km/tim vilket motsvarar 35 procent.

För taxi registrerades 250 fordon, varav 42 procent körde fortare än 30 km/tim. Motsvarande andel för lätta och tunga lastbilar var 39 procent av totalt 296 registrerade fordon. I gruppen övriga fordon överskred 42 procent hastighetsgränsen.

Bussar och A-traktorer hade de lägsta andelarna hastighetsöverträdelser. Av de 379 registrerade bussarna körde 21 procent över hastighetsgränsen, medan motsvarande andel för A-traktorer var 19 procent av totalt 31 registrerade fordon.

Den högsta uppmätta hastigheten under mätningen noterades för en personbil med 77 km/tim. För övriga fordonsslag varierade de högsta uppmätta hastigheterna mellan 41 och 60 km/tim.

Analys

Mätningarna visar att hastighetsefterlevnaden utanför skolor är otillräcklig. Eftersom personbilar står för merparten av trafiken innebär resultatet att mer än var tredje bilist kör fortare än den tillåtna hastigheten i skolmiljö.

Överträdelser förekommer både bland privat trafik och yrkestrafik. Att 42 procent av taxiförarna och 39 procent av lastbilsförarna överskred hastighetsgränsen visar att problemet inte är begränsat till en enskild grupp trafikanter och att behovet av förbättrad hastighetsefterlevnad är brett. För tvåhjuliga fordon registrerades höga andelar överträdelser, men eftersom antalet registrerade motorcyklar, mopeder samt A-traktorer var betydligt lägre än antalet personbilar bör dessa resultat tolkas med viss försiktighet.

Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv är detta viktigt eftersom skolmiljöer innehåller många oskyddade trafikanter och även små hastighetsökningar ger längre bromssträcka och högre krockvård. Kostnaden för en allvarlig trafikolycka är mycket hög, medan åtgärder som hastighetsuppföljning, displayer och riktade trafiksäkerhetsinsatser normalt är betydligt billigare att genomföra.

Även mindre hastighetsöverträdelser har betydelse för trafiksäkerheten. En ökad hastighet innebär längre bromssträcka och minskade möjligheter att hinna stanna eller undvika en olycka, vilket är särskilt viktigt i skolmiljöer där många barn rör sig.

M Sveriges bedömning

Resultatet visar att det finns ett tydligt behov av förstärkta insatser för att öka respekten för hastighetsgränsen utanför skolor. Resultaten talar därför för att kommuner bör prioritera regelbunden uppföljning av hastigheter vid skolor och rikta åtgärder till de platser där efterlevnaden är som sämst.

Hastighetsgränsen på 30 km/tim är inte en rekommendation utan en gräns som är satt för att skydda barn och andra oskyddade trafikanter.

Förslag till åtgärder

M Sverige föreslår följande åtgärder:

- Polisen bör prioritera återkommande hastighetskontroller vid skolor under terminerna, särskilt vid skolstart och skoldagens slut.
- Polisen bör genomföra synliga kontrollinsatser under flera dagar i följd på platser där höga hastigheter konstaterats.
- Kommunerna bör analysera skolor där många förare kör för fort och vid behov genomföra hastighets-sänkande åtgärder.
- Hastighetsdisplayer som visar aktuell hastighet bör sättas upp på utsatta skolvägar.
- Där förutsättningarna medger bör övergångsställen höjas eller kompletteras med andra fysiska hastighetsdämpande lösningar.
- Trafikverket och kommunerna bör gemensamt identifiera skolmiljöer där automatisk trafiksäkerhetskontroll (ATK) eller andra tekniska lösningar kan vara motiverade.
- Kommunerna bör följa upp hastighetsefterlevnaden årligen för att säkerställa att genomförda åtgärder ger effekt. Riksförbundet M Sverige kan utföra sådana kontroller åt kommuner som så önskar.
- Arbetsgivare med yrkestrafik bör säkerställa att förare följer hastighetsgränserna även i skolmiljö.

Slutsats

Undersökningen visar att hastighetsefterlevnaden utanför svenska grundskolor behöver förbättras. Personbilar utgjorde den största delen av den uppmätta trafiken och bland dessa överskred 35 procent hastighetsgränsen på 30 km/tim. Hastighetsöverträdelser registrerades även bland övriga fordonskategorier, vilket visar att problemet inte är begränsat till en enskild grupp trafikanter.

Eftersom skolmiljöer präglas av många oskyddade trafikanter, inte minst barn, är en god hastighetsefterlevnad avgörande för trafiksäkerheten. Resultaten visar att det finns behov av fortsatt arbete med trafiksäkerhetsåtgärder, ökad medvetenhet och regelbunden uppföljning av hastigheterna utanför skolor. Återkommande hastighetsmätningar kan ge ett värdefullt underlag för att följa utvecklingen över tid och utvärdera effekten av genomförda åtgärder.

Fortsatt uppföljning

För kommuner som önskar fortsatt uppföljning erbjuder Riksförbundet M Sverige löpande hastighetsmätningar under året. Återkommande mätningar ger möjlighet att följa hastighetsutvecklingen och utvärdera effekten av genomförda trafiksäkerhetsåtgärder.

Källor

Trafikverket, Hastighet och trygghet

<https://www.trafikverket.se/resa-och-trafik/trafiksakerhet/sakerhet-pa-vag/hastighetsgranser-pa-vag/hastighet-och-trygghet/>

Trafikverket, Stoppträcka och hastighet

<https://www.trafikverket.se/resa-och-trafik/trafiksakerhet/sakerhet-pa-vag/hastighetsgranser-pa-vag/stopptracka/>

Polismyndigheten, Hastighetskontroller och trafiksäkerhetsarbete

<https://polisen.se/om-polisen/polisens-arbete/trafikbrott/>

Folksam, Nyhetsrum

<https://nyhetsrum.folksam.se/pressmeddelanden/over-15-barn-skadas-i-trafiken-dagligen?id=35EF347739467AD0&d=2025-08-26>

Text: Sofia Paulsson
Foto: M Sverige
Form: Jan J Backman
2026

RIKSFÖRBUNDET M SVERIGE
Fridhemsgatan 26
020-21 11 11
msverige.se